

Türkiye Florası İçin Yeni Bir İşgalci Bitki Kaydı: *Arsız Sütleğen* [*Euphorbia davidii* Subils] ve 5 Takson İçin Yeni Türkçe Bilimsel Ad Önerisi

Serdar ASLAN^{*1}, Hasan YAŞAYACAK²

¹ Düzce Üniversitesi, Bilimsel Dergiler Koordinatörlüğü, Düzce, 81620, Türkiye

²Küre Dağları Milli Parkı Müdürlüğü, Kırtape Mahallesi, Asma Caddesi, 615. Sokak, No 3, Bartın, 74100, Türkiye

*Sorumlu yazar / Correspondence: serdaraslan@duzce.edu.tr

Geliş/Received: 15.10.2025 • Kabul/Accepted: 06.03.2026 • Yayın/Published Online: 30.04.2026

Öz: Bu çalışmada, istilacı bir tür olan *Euphorbia davidii* (*Euphorbiaceae*) türü Türkiye florası için ilk kez Sakarya'dan kayıt altına alınmıştır. Dünyanın çeşitli bölgelerinde tarla içinde, yol kenarları boyunca ve demiryolu hattında yayılış göstermektedir. Türkiye'de de Sakarya'da yol kenarlarında yayılış gösterdiği belirlenmiştir. 2021 yılında EPPO Küresel Veritabanında "Uyarı Listesi" kısmında yer alan tür, 2024 yılında "İşgalci Yabancı Tür Listesi'ne" aktarılmıştır. Ayrıca bu çalışmada *E. davidii* türüne ek olarak, Subgen. *Poinsettia*, *E. dentata*, *E. akmanii*, *E. yildirimlii* ve *E. seguieriana* subsp. *armeniaca* taksonları için de yeni Türkçe bilimsel adlar önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arsız sütleğen, *Euphorbia davidii*, Garp sütleğeni, Osmaniye sütleğeni, Özneblul, Sakarya, Sütübiyan

A New Invasive Record for the Flora of Türkiye: *Euphorbia davidii* Subils (*Arsız Sütleğen*) and Proposal of New Turkish Scientific Names for 5 Taxa

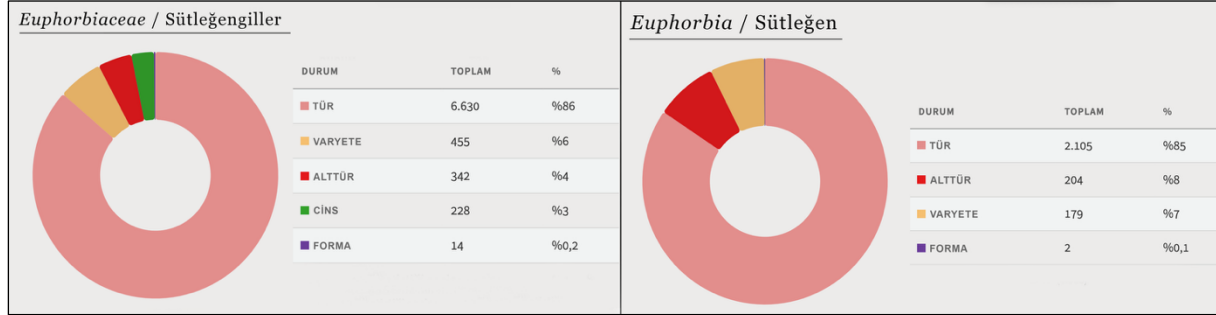
Abstract: In this study, the invasive species *Euphorbia davidii* (*Euphorbiaceae*) is recorded for the first time for the flora of Türkiye from the Sakarya province. This species occurs in agricultural fields, along roadsides, and on railway lines across various regions of the world; similarly, its distribution in Türkiye was identified along roadsides in Sakarya. Having been included in the 'Alert List' of the EPPO Global Database in 2021, the species was transferred to the 'Invasive Alien Plants List' in 2024. Furthermore, in addition to *E. davidii*, new Turkish scientific names are proposed in this study for the following taxa: Subgen. *Poinsettia*, *E. dentata*, *E. akmanii*, *E. yildirimlii*, and *E. seguieriana* subsp. *armeniaca*.

Keywords: Arsız sütleğen, *Euphorbia davidii*, Garp sütleğeni, Osmaniye sütleğeni, Özneblul, Sakarya, Sütübiyan

GİRİŞ

Türkiye, bitki çeşitliliği bakımından, dünyada ılıman iklim kuşağında yer alan ülkelerin başında gelmektedir. Bu çeşitliliğin başlıca sebepleri iklim farklılıkları, topoğrafik çeşitlilikler, jeolojik ve jeomorfolojik çeşitlilikler, 0-5000 m arasında değişen yükselti farklılıkları, üç farklı fitocoğrafik bölgenin kesişiminde bulunan bir yerde oluşu ile ülkemiz, farklı habitatlar ve gen merkezleri ile yüksek dağların oluşturduğu bitki göç yolu olan Anadolu Diyagonalı'nın doğusu ve batısı arasında ekolojik farklılıkların varlığı ve bütün bu ekolojik çeşitliliklerin varlığı bitki çeşitliliğine yansımıştır (Ekim, 2005). Güner vd. (2012b)'nın yaptığı çalışmaya göre, Türkiye Florası 167 familyaya, 1320 cinse ait toplam 11707 takson ile temsil edilmektedir ve bu taksonların 3649'u endemiktir ve floradaki tüm bitkilere oranı %31,82'dir. Aynı çalışmada yabancı aile sayısı 10, cins sayısı 76, takson sayısı 171 olarak verilmiştir. 2012'den sonra yapılan çok sayıda yayınlara bu sayı 12500 taksonu aşmıştır (Özhatay vd., 2022). Bu taksonların bir kısmı da yabancı ve istilacı taksonlardan oluşmaktadır. Ülkemizin üç farklı kıta ile bağlantısı olması sebebiyle son zamanlarda 340 civarında birçok yabancı ve istilacı türe kapılarını açmış durumdadır (Yıldız ve Yaşayacak, 2025). Richardson vd. (2000)'na göre *işgalci bitkiler*; "ebeveyn bitkilerden oldukça uzak mesafelerde (yakl. >100 m'den uzak mesafeler; tohumlar ve diğer çoğaltma organlarıyla yayılan taksonlar için <50 yıl; kökler, rizomlar, stolonlar veya sürünen gövdelerle yayılan taksonlar için > 6 m/3 yıl) çoğu zaman çok sayıda üreme yeteneğine sahip yavrular üreten ve bu nedenle önemli bir alana yayılma potansiyeline sahip olan doğal bitkiler" olarak tanımlanmaktadır.

Euphorbiaceae (Sütleğengiller), en çok takson içeren angiosperm familyalarından biridir. WFO (2025)'ya göre yerkürede *Euphorbiaceae* ailesi ve *Euphorbia* (Sütleğen) cinsine ait veriler aşağıdaki gibidir (Şekil 1).

Şekil 1. *Euphorbiaceae* ailesi ve *Euphorbia* cinsine ait istatistikî veriler (WFO, 2025).

Türkiye Bitkileri Listesi'nde bu cins 105 tür, 23 alttür ve 16 varyete ile temsil edilmektedir. Bu taksonların 16'sı endemiktir (Öztek, 2012). Bu çalışmadan sonra 2012 yılında *Euphorbia yildirimli* Dinç (özneblul), 2016 yılında *E. akmanii* İ. Genç & Kültür (Osmaniye sütleğeni), 2019 yılında *E. seguieriana* subsp. *armeniaca* Frajman (sütlübiyan), *E. hirta* L. (tüylü sütlüce) ve bu çalışma ile *E. davidii* Subils (arsız sütleğen) yayınlanarak tür sayısı 109, alttür sayısı 24'e ve endemik sayısı 18'e çıkmıştır (Frajman vd., 2019; Genç ve Kültür, 2016; Merrick vd., 2024; Yıldırım, 2012).

E. davidii türü Kuzey, Orta ve Güney Amerika, Avrupa, Asya ve Avustralya kıtalarında yayılış göstermektedir. Tohumlar, doğal dağılım mekanizmalarının yanı sıra insan kaynaklı etkilerle de geniş coğrafyalara yayılma kapasitesine sahiptir. Bu türün, tarım üzerindeki potansiyel etkisi yüksektir. Sırbistan'da, yoğun alanların varlığı mısır bitkilerinin boyutu üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olduğu ve ayçiçeği başlarının erken olgunlaşmasına dair gözlemler vardır. Ulaşım ağları (demiryolu hatları ve yol kenarları), liman alanları ve sanayi alanları dahil olmak üzere ruderal yaşam alanlarında yaşamaktadır. *E. davidii*, 2024 yılında Uyarı Listesi'nden EPPO İstilacı Yabancı Bitkiler Listesi'ne aktarılmıştır. Bitki, zararlı risk analizi için öncelikli bir türdür (EPPO, 2025).

Geltman (2012)'nin yaptığı çalışmaya göre *E. davidii* türü, başlangıçta Güney Amerika ülkesi Arjantin'den tanımlanmış olmasına rağmen, aslında Kuzey Amerika kökenli olduğu ve daha sonra Güney Amerika'ya taşındığı saptanmıştır. Barina vd., (2013)'nin yaptığı çalışmaya göre, *E. davidii* türünün, morfolojik benzerlikleri ve coğrafi dağılımlarının örtüşmesi nedeniyle *E. dentata* Michx. (garp sütleğeni) türüyle sıkça karıştırılıp yanlış tanımlanmış olup, 2011 yılına kadar Rusya, Ukrayna, Moldova, Romanya, İtalya, Fransa ve Belçika'dan gelen tüm raporlar sadece *E. dentata* adı altında yayımlanmıştır. İtalya ve Fransa'daki popülasyonların yeniden incelenmesi, bu bölgelerde yalnızca *E. davidii*'nin bulunduğunu ve *E. dentata*'nın hatalı bildirildiğini ortaya koymuştur. Vladimirov ve Petrova (2009), Avrupa'da *E. davidii*'nin varlığına dair ilk kaydı Bulgaristan'dan vermiştir. Yaptığımız bu çalışma ile, bu türün Türkiye'de de varlığı kayıt altına alınmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

2017 yılında araziden toplanan örneklerin teşhisi için farklı ülke florasına başvurulmuştur (eFloras.org, 2008). Teşhis için incelenen örnekler yurt dışı herbaryumlarının kayıtlı olduğu GBIF sitesinden incelenmiştir (GBIF.org, 2025). Türün küresel yayılış haritası için EPPO Küresel Veritabanı'ndan faydalanılmıştır (EPPO, 2025). Tohum, tüy ve kapsül fotoğrafları için Zeiss marka stereo mikroskoptan yararlanılmıştır. Güner vd. (2012b)'nin yaptığı çalışmadan sonra yayımlanan *Euphorbia* cinsine ait 3 tür ve 1 alttüre yeni Türkçe bilimsel adlar önerilmiştir. Morfolojik karakterlerin Türkçe karşılığı için Resimli Türkiye Florası 1. cildinde bulunan Türkçe Bitki Terimleri bölümünden faydalanılmıştır (Tuzlacı, 2011; Karabacak vd., 2022). Diğer lâtince bitki adları için Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler) eserinden yararlanılmıştır (Güner vd., 2012a). Toplanan örnekler ANK, GAZI, HUB, İSTE, İSTF, NGBB, SAKU, TC herbaryumlarında saklanmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Euphorbia davidii Subils, Kurtziana 17: 125 (1984) / arsız sütleğen, **yeni Türkçe Bilimsel ad.** (Şekil 2-3).

Menemen vd. (2021)'nin çalışmasına göre, Türkiye florası için yeni kaydolması ve yerel bir adının olmaması sebebi ve işgalci bir özelliğinin olması nedeniyle Kısmı II, K4'e göre "*arsız sütleğen*" adı önerilmiştir.

Tip örneği: Arjantin, Córdoba: Depto. Río Cuarto, Alpa Corral, Arroyo Las Moras, cerca de la unión con Arr. [oyo] el Talita, Escasa, cerca del lecho del arroyo, 700 m, 19 xi 1982, R. Subils & E. Moscone 3115 (holo.: CORD 00003093[web!]) <<https://www.gbif.org/occurrence/2252098008>>, er. tar.: 10 x 2025"), (Şekil 3f).

Sin.: *Euphorbia dentata* var. *gracillima* Millsp., Pittonia 2(8): 90 (1890). *E. dentata* var. *lancifolia* Farw., Amer. Midl. Naturalist 8: 273 (1923).

Betim: Bir yıllık, 10-50(-70) cm uzunluğunda. Gövde dik, tabanda 4 mm çapında, dallar karşılıklı, dekusat, kavisli yükselir; tüyler iki çeşit, a) seyrek, ± dik, sert, daha uzun tüyler ve b) daha yoğun, daha kısa, aşağı yönelmiş tüyler. Yapraklar karşılıklı, bazen en üstteki boğumlarda almalı; yaprak sapı 7-25 mm, sitrigoz; aya 10-100 × 5-35 mm

genişliğinde, bazen mor benekli, dar ilâ geniş eliptik, bazen mızraksı-eliptik, taban kama şeklinde sivrilir, uçlar geniş sivri ilâ sipsivri veya küt; kenarları kaba kertikli-dişli, geri kıvrık ilâ hemen hemen düz; üst yüzey seyrek sitrigoz, alt yüzey zayıf sivri tüylü sitrigoz; kenarlar boyunca pürüzlü-sitrigoz; damarlar pinnat, orta damar belirgin. Çiçekdurumu şemsiye şeklinde ve 3-kollu, yoğun, düz-tepeli ilâ hafifçe yuvarlak, 1-3 cm genişliğinde, her şemsiyede 10-25(-30) siyatya (bardak); siyatya yakl. 2,5 mm, sapı 0,5-1 mm, bir kenarı bezeli, kenarları düzensiz loblu ve saçaklı, saçaklar bezeli; siyatyumun içindeki bırıkteollerin saçakları salgı bezesiz. Pleiokazyal bırıkteler şemsiyeleri sarmal bir şekilde çevreler, dar eliptik ilâ mızrak şeklinde, kısa bir yaprak sapına doğru daralır, yeşil renkli, tabanda beyazlaşır, şekil olarak distal yapraklara benzer veya biraz daha dar; dikazyal bırıkteler şekil olarak distal yapraklara benzer ancak daha küçük, sıklıkla oldukça indirgenmiş. İnvolukrum silindirik, tüysüz, yeşil, 2,5-3 × 1,3-1,8 mm; beze 1 adet, sarı-yeşil ve genişçe bağlı, 0,9 × 1,3 mm, dikdörtgen şeklinde açılır, tüysüz; boynuz yok. İnvolukral loblar 5-7 adet şeritsi, papilli loblara bölünmüş. Erkek çiçekler her demette 5-8 adet, tüysüz. Dişi çiçek sapı yakl. 3 mm'ye kadar, siyatyayı aşar; yumurtalık genellikle tüysüz veya seyrek sitrigoz tüylü; sitilus 1 mm, yarıya kadar veya tamamen 2 çatalı; sitigma lobları uzunluğunun ¾'ü çatal tüylü, yayık. Kapsül genişçe yumurtamsı, tüylü, olgunlaştığında tüysüz, 3 bölmeli, yakl. 3-5 × 4,5-5 mm, iç kısımda seyrek örümcekağısı tüylü. Tohumlar yumurtamsı ilâ üçgensiy-yumurtamsı, sırt yüzeyi köşeli ilâ hafifçe köşeli ve omurgalı, 2,4-3 × 2,2-3 mm, enine kesitte köşeli; yüzey hemen hemen siyah ilâ koyu kahverengi veya soluk gri renkli; düzensiz siğilli; karunkula sarımsı, böbreksi-üçgensiy şekilde, kalkansı, kolayca ayrılabilir, yakl. 0,9-1,1 mm genişliğinde. Kromozom sayısı; 2n= 56 (eFloras.org, 2008; Marchessi vd., 2011; Oprea vd., 2012; Vladimirov ve Petrova, 2009).

Çiçeklenme: Ağustos-Eylül (Vladimirov ve Petrova, 2009).

Meyvenme: Eylül-Ekim.

Habitat: Yol kenarlarındaki ruderal alanlarda yayılmaktadır (Şekil 4a). Bu tür Avrupa'da genellikle sürülmüş alanlar, tarla kenarları ve çoğunlukla da demiryolu kenarlarında yayılmaktadır (Barina vd., 2013).

Eşlik eden diğer türler: *Robinia pseudoacacia* L. (yalancıakasya), *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle (kokarağaç), *Ambrosia artemisiifolia* L. (arsızaylan), *Clematis vitalba* L. (akasma), *Periploca graeca* L. (gariplerurganı), *Chenopodium album* L. (aksirken), *Portulaca oleracea* L. (semizotu), *Polygonum convolvulus* L. (fasulyeotu), *Polygonum aviculare* L. (köyotu), *Humulus lupulus* L. (şerbetçiotu), *Rubus sanctus* Schreb. (böğürtlen), *Sonchus asper* (L.) Hill (eşekgevreği) ve *Mirabilis jalapa* L. (akşamsefası) gibi türlerle aynı alanı paylaşmaktadır (Şekil 4b,c,d).

Şekil 2. *Euphorbia davidii*. a ve b: genel görünüm; c: uzun ve kısa gövde tüyleri; d: yaprak altı tüyleri (Serdar Aslan'ın arşivinden, Sakarya).

Dünya dağılımı: Bu tür dünyanın birçok yerinde istilacı tür olarak yayılış göstermektedir (EPPO Kodu: EPHDV) (EPPO, 2025). **Doğal yayılış alanları:** Amerika Birleşik Devletleri (Arizona, Kaliforniya, New Mexico), Meksika; **İşgalci olarak yayıldığı ülkeler:** Amerika Birleşik Devletleri (Arizona, Kaliforniya, New Mexico eyaletleri hariç diğer eyaletlerde) Kanada, İtalya, Belçika, Fransa, İsviçre, Macaristan, Bulgaristan, Moldova, Romanya, Ukrayna, Gürcistan, Rusya ve Avustralya'dır. Daha sonra ek olarak bu tür Sırbistan, Slovakya ve Özbekistan'dan da yayıldığı belirlenmiştir (Barina vd., 2013; GBIF.org, 2025; Jehlik vd., 2013; Najmiddinov vd., 2024; Purger vd., 2015; Vajgand vd., 2014), (Şekil 5).

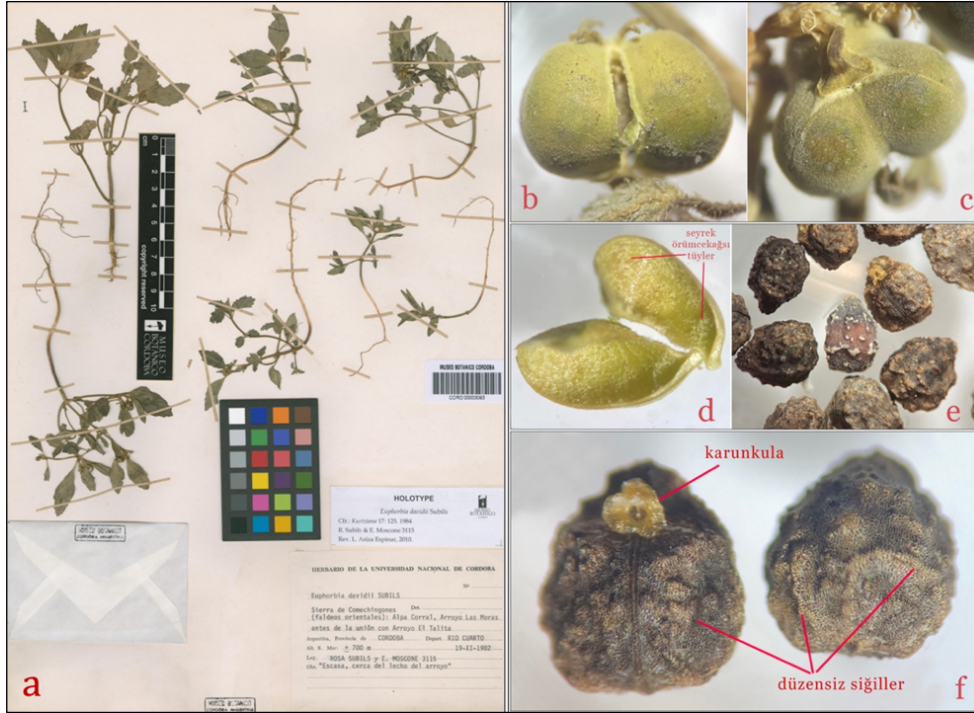
Tür teşhis anahtarı:

Yaprakların alt tarafındaki tüyler tabanda belirgin şekilde genişleyen nispeten sert tüylü; kapsüller 4-5 mm genişliğinde; tohumlar enine kesitte köşeli, düzensiz siğilli ***Euphorbia davidii* / arsız sütleğen**

Yaprakların alt tarafındaki tüyler çoğunlukla ± aynı genişlikte silindirik (sadece tabanda hafifçe genişleyen) yumuşak tüylü; kapsüller 3,5-4 mm genişliğinde; tohumlar enine kesitte yuvarlak, düzenli siğilli ***Euphorbia dentata* / garp sütleğeni**

E. davidii ve *E. dentata* oldukça benzer olsa da, meyve en güvenilir ayırt edici karakter olabilir. *E. davidii* kapsülleri olgunlukta 4-5 mm çapında, tohumlar düzensiz siğilli ve enine kesitte köşeli, *E. dentata* kapsülleri 3,5-4 mm çapında,

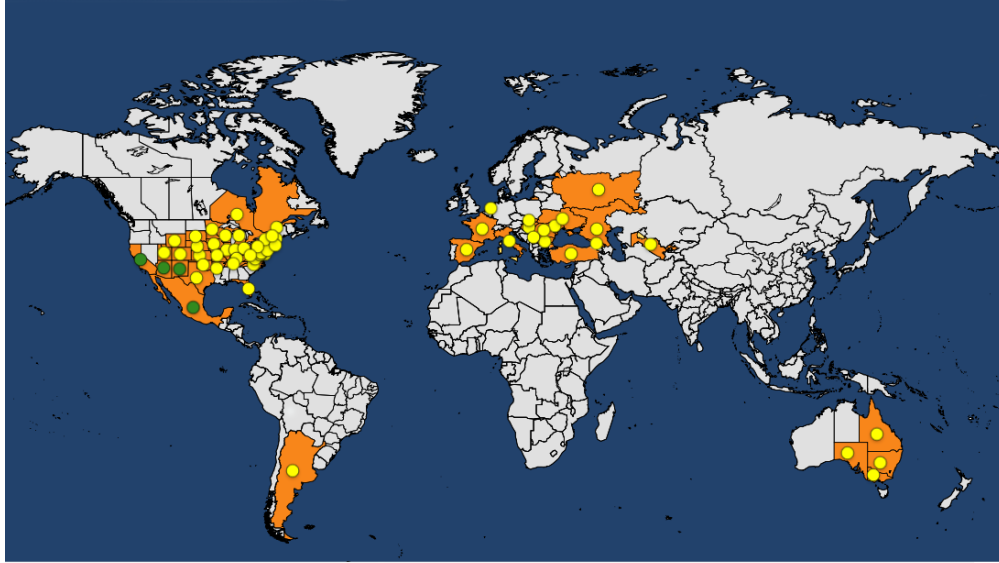
tohumlar eşit şekilde küçük siğillerle kaplı ve enine kesitte yuvarlaktır. Ayrıca, *E. davidii*'nin *yaprak tüyleri* sert ve koniktir, tabanda belirgin şekilde geniştir, *E. dentata* tüyleri ise daha ipliksi benzeri, daha yumuşaktır ve sivrilmemiştir ve *E. davidii*'nin siyatyum üzerinde nadiren 2, *E. dentata*'nın genellikle 2 bezesi vardır (Minnesota Wildflowers, 2025).

Şekil 3. *Euphorbia davidii*. a: holotip örneği (CORD 0003093); kapsül, b; yandan; c: alttan; d: kapsül iç kısmındaki seyrek örümcekağı tüyler; tohum, e: düzensiz siğiller; f: karunkula ve düzensiz siğiller (S. Aslan 6003).

Şekil 4. A: Habitat; alandaki diğer türler; b: *Periploca graeca*; c: *Portulaca oleracea*; d: *Humulus lupulus* (Serdar Aslan'ın arşivinden, Sakarya).

İşaretler ● Doğal Yayılış Alanı ● Diğer Yayılış Alanları

Şekil 5. *Euphorbia davidii* türünün dünya yayılışı (EPPO, 2025'ten güncellenmiştir).

İncelenen örnekler: Türkiye, Sakarya: Cengiz Topel Havalimanı'ndan Hendek'e giderken, 20. km, Sapanca Gölü'nün KD.'su, D-100 karayolu kenarı, ruderal alan, 50 m, 40° 44' 3,7" K-30° 19' 49" D, 23 ix 2017, S. Aslan 6003 ve H. Yaşayacak (ANK!; GAZI!; HUB!; İSTE!; İSTF!; NGBB 017947!; SAKU!; TC!); Aynı yer, 40° 44' 3,5" K-30° 19' 47", 12 x 2025, S. Aslan 6004 ve A. Aslan (SAKU!), (Şekil 6).

Şekil 6. *Euphorbia davidii*'nin bulunduğu yerin uydu görüntüsü ve muhtemel yayılış alanı (Google Earth Pro, 2025).

İncelenen yurt dışı örnekleri: A.B.D., Kolorado: Crossline Kanyonu Doğal Alanı, Fort Collins Doğal Alanı, Horsetooth Rezervuarının yaklaşık 4 mil kuzeybatısında ve Lory Eyalet Parkının kuzeybatısında, yakl. 1970 m, Caretakers House'un önündeki çayır, geçmişte kullanılmamış arazi: doğal alan, 26 vii 2023, C. Strouse 1121, A. Garlick, P. Craig, A. Goris (KHD 00087835[web!]). **İtalya, Etschtal (Bolzano):** Bozen (Bolzano), Oberau, sanayi bölgesinin doğu kısmı, Rombrücke köprüsünün 0,8-1 km güney-güneybatısında terk edilmiş yükleme istasyonu, 260 m, çalılık demiryolu hattı, ruderal alan, 18 ix 2015, T. Williams 5670 (BR 15270900V[web!]). **Rusya, Adige Cumhuriyeti:** Koshekhabl Bölgesi, Psebay-Labinsk karayolu köprüsünün yakınındaki alt kesimlerde Hodz

Nehrinin yatağı, çakıl-kum-silt yığını, 329 m, 03 ix 2018, V.V. Akatov (MW 1010862[veb!]); **Karaçay-Çerkesya Cumhuriyeti:** Adige-Habze Bölgesi, Kuban, Zelençuk Nehri ağzının aşağısı, demiryolu hattının kenarları, 16 vii 2017, A.s. Zernov 8480, R.K. Adzhiev (MW 1004751[veb!]). **Ukrayna, Kırım:** Sivastopol, Inkerman-2 İstasyonunun kuzey kenarı, köprüye giden yol ayrımındaki demiryolu hattı, 10 m, 28 vii 2014, A. Seregin, P. Evseenkov (T-2025) (MW 0617747[veb!]), (GBIF.org, 2025).

Makalede geçen diğer türlere yapılan yeni Türkçe bilimsel adların etimolojisi:

Güner vd. (2012a) tarafından yapılan çalışmada varyete ve forma dışında tüm taksonlara bilimsel eşsiz Türkçe adlar atanmıştır. Bu çalışmadan sonra bilim dünyası için yeni takson ve Türkiye Florası'na eklenen yeni kayıtlar için, bir çoğunda yeni Türkçe bilimsel ad önerilmemiştir. Burada 2012 ve sonrasında *Euphorbia* cinsi için kaydedilen yeni taksonlara, Menemen vd. (2021)'nin yazdığı yönergeye göre yeni Türkçe bilimsel adlar önerilmiştir.

Subgen. *Poinsettia* (Graham) Baill. / *Ponsetya* Altıncisi, **yeni Türkçe bilimsel ad.**

Türkiye'de bu altıncisi içinde yer alan, *Ponsetya* adı ile de anılan süs bitkisi *Euphorbia pulcherrima* Willd. ex Klotzsch (Atatürk çiçeği) türünden yola çıkarak *Ponsetya* Altıncisi, Türkçe bilimsel ad olarak önerilmiştir.

Euphorbia yıldırimlii Dinç / özneblul, **yeni Türkçe bilimsel ad.**

Bu tür, *E. macroclada* Boiss. (neblul) türüne yakın bir türdür. Bundan yola çıkarak bu adın önüne "öz" sıfatı eklenerek, Menemen vd. (2021), Kısım III, Ö4'e göre "özneblul" adı önerilmiştir.

Euphorbia akmanii İ.Genç & Kültür / Osmaniye sütleğeni, **yeni Türkçe bilimsel ad.**

Bu türün tip örneği Osmaniye ilinden olduğundan Menemen vd. (2021) Kısım II, K4'e göre "Osmaniye sütleğeni" adı önerilmiştir.

Euphorbia seguieriana subsp. *armeniaca* Frajman / sütlübiyan, **yeni Türkçe bilimsel ad.**

Bu tür, *E. seguieriana* Neck. subsp. *seguieriana* alttürüne yakın bir türdür. Bu alttürü Iğdır'da yerel halk "sütlübiyan" olarak da adlandırmaktadır (Altundağ, 2010). *E. seguieriana* subsp. *armeniaca* alttürü de D. Anadolu bölgesinden yayınlandığından halk derlemesinden atama yapılarak, Menemen vd. (2021), Kısım III, Ö4'e göre "sütlübiyan" adı önerilmiştir.

Euphorbia dentata Michx. / garp sütleğeni, **yeni Türkçe Bilimsel ad.**

Bu tür, *E. davidii* türüne yakın bir türdür. Fakat *E. dentata* türü Türkiye'de bulunmadığından ve anavatanı K. Amerika olduğundan Menemen vd. (2021), Kısım II, K4'e göre "garp sütleğeni" adı önerilmiştir.

Sonuç olarak ülkemizde *Poinsettia* altıncisine bağlı ilk kayıt olan *Euphorbia davidii* türü yabancı ve işgalci bir türdür. Avrupa'da bir çok ülkede ve Özbekistan'da da demiryolu kenarlarında ve tarlalarda yayılış gösteren bu bitki, ülkemizde de Sapanca güneyinden geçen demiryoluna yakın bir nokta olan D100 karayolu kenarında bulunması bitkinin ülkemize lojistik olarak demir yolu ile gelmiş olabileceği ihtimalini düşündürmektedir. Bu demiryolu ile D100 karayolu arasında yer alan tarlalarda da yayılmış olabileme ihtimali yüksektir. Bitki, lateksli (sütlü) ve zehirli olmasından dolayı hayvanlar tarafından oatlanmayan ve yüksek üreme potansiyeline sahip bir tür olup, bir birey 20-100 arası tohum üretebilme yeteneğine sahiptir (Najmiddinov vd., 2024). Bu nedenle türün gelecekte tarım bitkileri için tehdit unsuru olup olmayacağı izlenmeye alınmalıdır.

TEŞEKKÜR

Yeni kayda ait Türkçe ad ile ilgili fikri için Prof. Dr. Adil Güner'e, diğer türlerin Türkçe adlandırmalarıyla ilgili izleyeceğim yol için fikir veren Prof. Dr. Yusuf Menemen'e, NGBB Müdürü Salih Sercan Kanoğlu'na, NGBB çalışanı Deniz Asal'a, ve ayrıca bana çalışma ortamı sağlayan Prof. Dr. Ernaz Altundağ Çakır'a ve arazi çalışmasında bana destek olan eşim Ayten Aslan'a teşekkürü bir borç bilirim.

KAYNAK LİSTESİ

- Altundağ, E. (2010). *Iğdır'ın Faydalı ve Zehirli Bitkileri*. Iğdır Valiliği, İl Özel İdaresi, Iğdır.
- Barina, Z., Shevera, M., Sîrbu, C. ve Pinke, G. (2013). Current distribution and spreading of *Euphorbia davidii* (*E. dentata* agg.) in Europe. *Centr. Eur. J. Biol.* 8(1): 87–95. doi: 10.2478/s11535-012-0111-7.
- eFloras.org (2008). Flora of North America: 12.
- "<http://www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=242416542>, er. tar.: 05 x 2025".
- Ekim, T. (2005). Bitkiler. Şu eserde: Vakfı, T.Ç. (ed.). *Türkiye'nin Biyolojik Zenginlikleri*. s. 167–214, Türkiye Çevre Vakfı Yayın No: 170, Ankara.
- EPPO (2025). EPPO Global Database. "<https://gd.eppo.int/taxon/EPHDV>, er. tar.: 05 x 2025".
- Frajman, B., Zaveska, E., Gamisch, A., Moser, T., Consortium, T.S. ve Schonswetter, P. (2019). Integrating phylogenomics, phylogenetics, morphometrics, relative genome size and ecological niche modelling

- disentangles the diversification of Eurasian *Euphorbia seguieriana* s.l. (*Euphorbiaceae*). *Molec. Phylogen. Evol.* 134: 238–252. doi: 10.1016/j.ympev.2018.10.046.
- GBIF.org (2025). GBIF Backbone Taxonomy. “<https://www.gbif.org/occurrence/gallery?taxon_key=3069282>, er. tar.: 05 x 2025”.
- Geltman, D.V. (2012). American species *Euphorbia davidii* Subils (*Euphorbiaceae*) in the flora of East Europe and the Caucasus. *Turczaninowia* 15(1): 37–39.
- Genç, İ. ve Kültür, Ş. (2016). *Euphorbia akmanii* (*Euphorbiaceae*), a new species from Turkey. *Phytotaxa* 265(2): 112–120. doi: 10.11646/phytotaxa.265.2.2.
- Google Earth Pro (2025) (Version Sürüm 7.3.6.10201) [Yazılım]. A.B.D.: Google Inc. “<<https://tinyurl.com/5x6at8sc>>, er. tar.: 05 x 2025”.
- Güner, A., Akyıldırım, B., Alkayış, M.F., Çingay, B., Kanoğlu, S.S., Özkan, A.M., Öztekin, M. ve Tuğ, G.N. (2012a). Türkçe bitki adları. Şu eserde: Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını, İstanbul.
- Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.) (2012b). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. Flora Araştırmaları Derneği, Ali Nihat Gökyiğit Vakfı, İstanbul.
- Jehlik, V., Majekova, J. ve Zaliberova, M. (2013). New discovered adventive plants from eastern Slovakia. *Thaiszia* 23(1): 61–66.
- Karabacak, E., Güner, A., Çingay, B., Güneş, F., Eker, İ., Öztekin, M., Keskin, M., Alkayış, M.F., Körüklü, T. ve Menemen, Y. (2022). Türkçe bitki terimleri. Şu eserde: Güner, A., Ekim, T., Kandemir, A., Menemen, Y., Yıldırım, H., Aslan, S., Çimen, A.Ö., Güner, I., Ekşi Bona, G. ve Şen Gökmen, F. (edlr.). *Resimli Türkiye Florası*. Cilt 2, 2. baskı, ANG Vakfı Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Yayınları, İstanbul.
- Marchessi, J.E., Subils, R., Scaramuzzino, R.L., Crosta, H.N., Eseiza, M.F., Saint Andre, H.M. ve Juan, V. (2011). Presencia de *Euphorbia davidii* Subils (*Euphorbiaceae*) en la provincia de Buenos Aires: morfología y anatomía de la especie. *Kurtziana* 36(1): 45–53.
- Menemen, Y., Aytaç, Z. ve Kandemir, A. (2021). Türkçe bilimsel bitki, mantar, suyoşunu ve bakteri adları yönergesi. *Bağbahçe Bilim Derg.* 8(3): 188–195.
- Merrick, D., Asal, D., Çimen, A.Ö., Güner, A. ve Gardner, H.B. (2024). Türkiye florası için iki yeni yabancı bitki kaydı: *Euphorbia hirta* L. ve *Youngia japonica* (L.) DC. *Bağbahçe Bilim Derg.* 11(1): 13–19. doi: 10.35163/bagbahce.1285058.
- Minnesota Wildflowers (2025). “<<https://www.minnesotawildflowers.info/flower/davids-spurge>>, er. tar.: 05 x 2025”.
- Najmiddinov, A.N., Gulomov, R.K., Batoshov, A.R., Karimov, F.I. ve Tojibaev, K.S. (2024). *Euphorbia davidii* (*Euphorbiaceae*) – a new invasive species for the flora of Central Asia. *Turczaninowia* 27(4): 5–10. doi: 10.14258/turczaninowia.27.4.1.
- Oprea, A., Barina, Z. ve Sirbu, C. (2012). *Euphorbia davidii* Subils (*Euphorbiaceae*) - an alien species new to the Romanian flora. *Contr. Bot.* 47: 7–12.
- Özhatay, N., Kültür, Ş. ve Gürdal, B. (2022). Check-list of additional taxa to the supplement of flora of Turkey X. *Istanbul J. Pharm.* 52(2): 227–250. doi: 10.26650/IstanbulJPharm.2022.1096223.
- Öztekin, M. (2012). *Euphorbia*. Şu eserde: Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M. ve Babaç, M.T. (edlr.). *Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler)*. s. 414–424, Flora Araştırmaları Derneği, Ali Nihat Gökyiğit Vakfı, İstanbul.
- Purger, D., Vajgand, D., Micic, N. ve Vajgand, K. (2015). *Euphorbia davidii* Subils (*Euphorbiaceae*), a new alien species in the flora of Serbia. *Bot. Serbica* 39(1): 49–52.
- Richardson, D.M., Pyšek, P., Rejmánek, M., Barbour, M.G., Panetta, F.D. ve West, C.J. (2000). Naturalization and invasion of alien plants: concepts and definitions. *Divers. Distrib.* 6: 93–107.
- Tuzlacı, E. (2011). *Türkiye Bitkileri Sözlüğü*. Genişletilmiş 2. baskı, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Vajgand, D., Micic, N. ve Purger, D.I. (2014). *Euphorbia davidii* - an invasive weed species in the fields of Serbia. *Matica Srpska J. Nat. Sci.* 127: 57–64. doi: 10.2298/zmspn1427057v.
- Vladimirov, V. ve Petrova, A.S. (2009). A new alien species of *Euphorbia* (*Euphorbiaceae*) to the Bulgarian flora. *Phytol. Balcan.* 15(3): 343–345.
- WFO. (2025) World Flora Online. “<<http://www.worldfloraonline.org>>, er. tar.: 05 x 2025”.
- Yıldırım, Ş. (2012). The heaven of gypsophilous phytodiversity of Turkey: Keven, Sivrihisar, Eskişehir, Turkey, 13 taxa as new. *Ot Sist. Bot. Derg.* 19(2): 1–51.
- Yıldız, K. ve Yaşayacak, H. (2025). Türkiye florası için yeni bir istilacı tür kaydı: Kap Sarmaşığı (*Senecio angulatus* / *Asteraceae*). *Bağbahçe Bilim Derg.* 12(1): 1–7.